

CDU wint in SPD-bolwerk Noordrijn-Westfalen

[Achtergrond](#) - 15 mei 2017 - Auteur: Redactie Duitslandweb

De CDU is de grootste partij geworden in Noordrijn-Westfalen. Met 33 procent van de stemmen heeft de partij de derde deelstaatverkiezing op rij gewonnen. De regerende SPD bleef steken op 31,2 procent, de slechtste uitslag van de afgelopen decennia.

Minister-president Hannelore Kraft heeft zondagavond direct haar functies als partijvoorzitter in de deelstaat en als vice-voorzitter van de landelijke SPD neergelegd. Ze zegt wel haar zetel in te nemen in het deelstaatparlement. Kraft heeft aangegeven dat het haar keuze was om de nationale politiek buiten de campagne te houden en grotendeels op eigen kracht de kiezers te mobiliseren. Ondanks haar populariteit is dat onvoldoende gelukt.

Ook opvallend is het succes van de liberale FDP, die onder leiding van Christian Lindner met 12,6 procent als derde partij uit de bus komt. Die Linke haalde met 4,9 procent van de stemmen de kiesdrempel van 5 procent net niet en komt dus niet in het deelstaatparlement van NRW. Ook de Piratenpartij verdwijnt uit de *Landtag*. De AfD kreeg 7,4 procent van de stemmen en komt voor het eerst in NRW in het parlement. Daarmee is de AfD inmiddels in 13 van de 16 deelstaatparlementen vertegenwoordigd.

Omdat de zetels van Die Linke verdeeld worden over de andere partijen, is een nieuwe coalitiemogelijkheid ontstaan: CDU en FDP kunnen samen regeren. Een zogenoemde grote coalitie van CDU en SPD is de andere meest waarschijnlijke optie. Andere combinaties zijn rekenkundig ook mogelijk, maar al op voorhand geblokkeerd door een van de partijen. Overigens zal Lindner, mocht zijn partij gaan regeren, niet beschikbaar zijn voor een ministerspost: hij gaat de landelijke campagne van de FDP voor de Bondsdagverkiezingen in september leiden.

Niet-stemmers

Onderzoeksbureau Infratest Dimap heeft [uitgebreid gedocumenteerd](#) wat de kiezer beweegt. Een meerderheid is ontevreden met het beleid van de huidige regering. Het onderwijsbeleid, de problemen in de infrastructuur, de armoede en de criminaliteit zijn de belangrijkste zorgen van de kiezers.

De CDU heeft relatief veel niet-stemmers toch weten te mobiliseren, blijkt uit de

analyses van Infratest Dimap. De opkomst was met 65,2 procent hoger dan bij de vorige verkiezingen in 2012. De [Frankfurter Allgemeine Zeitung](#) beschrijft in haar analyse hoe de CDU dat voor elkaar kreeg. Door een app waarmee te zien is waar de potentiële CDU-stemmers wonen, kon de partij heel gericht huis-aan-huis kiezers werven.

Schulz-effect

Het verlies van de SPD in Noordrijn-Westfalen is een harde klap voor SPD-lijsttrekker Martin Schulz. Na zijn aantreden in januari maakte de partij een ongekende opmars en waren de sociaaldemocraten in de peilingen soms zelfs groter dan de CDU. Inmiddels is van dit 'Schulz-effect' niet veel meer over. "Ook voor mij persoonlijk is dit een dreunende nederlaag", zei Schulz zondagavond. Schulz komt zelf ook uit NRW en was daar jarenlang burgemeester, voor hij naar de Europese politiek overstapte.

"We moeten nu bespreken wat we in Berlijn moeten veranderen", zei Schulz, "we moeten aan een scherper profiel werken". Het landelijk SPD-bestuur zou vandaag het verkiezingsprogramma voor de Bondsdagverkiezingen vastleggen, zodat het in juni aan het partijcongres kan worden voorgelegd.

In de meest recente peiling voor de Bondsdagverkiezingen staat de SPD op 27 procent, 10 procent minder dan de CDU. Die peiling is van zaterdag, de dag voor de verkiezingen in NRW.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/21232/cdu-wint-in-spd-bolwerk-noordrijn-westfalen>